

рах підздову борбу проти турецького війська. — В Хорвації, на конституційнім ґрунті, демонструють против малярского нахальства, яке від 20 літ має завзятого речника і помічника в теперішнім бані Куен-Гедерварі-м. Вправді нинішня урядова телеґрама з Заґребу доносить, що вже настав спокій в краю і демонстрації не повторяють ся, але сему не можна дати віри з огляду на пнші телеґрамм, які доносять про дальші неспокої. Становиско бана має бути поважно захитане і здаєсь, що небавом він уступить. Уже поминувши, що хорватські події відозвали ся голосним гомоном в співплемянній Дальмації і Славонії, то зачудувати може сильний рух Словінців в користь побратимчого, хорватского народу. Міста і товариства, послали і визначні мужі народа поспішили для Хорватів не лише зі співчутєм, але і з матеріальною помічю. Але надто і в самій же Люблянї повстав на улиці рух, збігли ся демонстранти і галазуючи та вибиваючи шиби, виступали против Німців, доки військо і жандармерія не завели ладу.

Угорска обструкція, мимо неволулярности, в якою стрічає ся в краю, сприяє дальше парламентарну роботу. Мимо того Сель хоче витривати дальше, як се виходить з бесіди, яку мав на засіданю ліберальной партії. Подякувавши сторонництву за его пожертвоване в борбі з обструкцією, висказав пересвідчене, що справа ліберального сторонництва є заравом справою конституції, угорского парламентаризму і мирового розвою краю. Доки сторонництво — сказав Сель — буде его попірати, доти він не уступить, борючись за засадою переведеня волі більшости. Що в тій борбі Сель не переступить конституційних рам, висказав в палаті панів, де на інтерпеляцію ґр. Естергазого: чому він не прийме ся за острійші средства і попристає на пасивнім опорі, відповів, що на підставі теперішнього реґуляміну палати не є в стані вчинити сего, а хоче стояти вповні на законнім становиску. Палата панів праняла сю відповідь всіма голосами крім інтерпелянта.

З Царґорода доносять про намірені замахы на будинки амбасад чужих держав. І так один чоловік, імовірно якийсь член революційного комітету, хотів перекупити значнійшою сумою служачого французской амбасаді і наклонити его, аби підложив в амбасаді динамітову бомбу. Позаяк до того случаю не привязувано в першій хвилі ваги, утік той незнакомий і не удало ся его увязнити, ні провирити, чи дійсно розходило ся о замах. Також укладано замах

на російську амбасаду. Амбасад стереже тепер турецька поліція і військо. — З Альбанії доносять, що два племена, Ріка і Газі, піддали ся і згодили ся на переведенє реформ. То великий поступ і тепер надіють ся скорого закінченя цілої акції. — Порта і дипломатичне тіло одержали з Болгарії успокоючі вісти. Страх перед вибухом ворохобні против князя був пересадний. І народні маси і кермуючі круги цілком не суть ворожо настроєні.

Н О В И Н К И.

— Календар. В середу: руско-кат. Ізидора, Максима; рим.-кат. Іоана І папи. — В четвер: руско-кат. *Вознесєніє Госп.* Пахомія; рим.-кат. Вільгельма.

— Преосв. Епископ перемиский Константин Чехович виїхав на канонічну візитацію ліського і ольховецкого деканата.

— Тарасове сьвято у Львові на Жовківскім передмістю. В память 42. роковин смерти Тараса Шевченка відбуде ся в неділю дня 31. мая с. р. в вечерок заходом членів Тов. «Просвіта» жовківского передмістя в сали при улиці Обїзд ч. 6. (коло «Рампи»). — Проґрама: 1) «Вязанка народних пісень», відиграє оркестра рускої ремісничо-промислової Бурси. 2) Вступне слово. 3) Лисенко: «Народні пісні», відспіває хор мішаний Товариства «Зоря». 4) Шевченко: «Гамалія», деклямація. 5) Вінявский: «Лєґенда»; Карпінский: «Польонез», соля скрипкові. 6) Вахнянин: «Живем! живем!», відспіває хор мужський Товариства «Зоря». 7) Лисенко: Гетьмані, соля баритонове. 8) Лепкий Б.: «В сьвіт за очі», деклямація. 9) Ніщинський: «Вечерниці», відспіває хор мішаний Товариства «Зоря». 10) Промова. 11) Давидович: «Марш», відиграє оркестра рускої ремісничо-промислової Бурси. Ціни місць: Крісла першорядні 1 К, другорядні 70 сот., треторядні 40 сот., вступ на салью 20 сот. Білетів вчаснійше можна дстати в склепі Ви. Івана Чорній при улиці Жовківській ч. 59., а вечером при касі. Початок о 7. год. вечером. Чистий дохід призначений на Товариство «Просвіта» у Львові.

— Тарасове сьвято в Станислазові. В честь 42. роковин смерти незабутнього генія України-Руси Тараса Шевченка устроюють станиславські українско-руські товариства в четвер дня 4. червня с. р. в салі товариства Моношка торжественний концерт — при ласкавій участи Ви. пань: Слободівні Крушельницької, Шухевичівної, Левицької і панів: Бережницького, Волошинова і Гузара. На се велике наше сьвято просимо усіх тих, що схотять причинити ся до звелччєня памяти Тараса, а через те також і ділом доказати, що в них не вигас огонь любви рідного

русского слова, рідної пісні. — Проґрама оголошена буде піпійше. — По концерті комерс.

— З Самбора. Дня 1. червня с. р. відбудуть ся загальні збори філії Руского ТОВА педагогічного в Самборі в будинку ц. к. Семинарії учит. о год 1/2 з полудня, на котрі просимо всіх Ви. членів філії. Та порядку дневним будуть отсі справи: 1) Справозданє секретаря і касиєра. 2) Вибір нового Виділу. 3) Відчит проф. Колесси Ф. на тему: Про автобіоґрафічний характер Федьковича. 4) Внесеня членів. 5) Справи премій і запомогового фонду. — *Виділ.*

— Духовна Місія в Підпечарах. В днях від 27. до 31. мая (від завтра до неділі) відбуде ся в Підпечарах, тисьменицкого деканата, духовна Місія під провodom оо. Василян, на котру місцевий парох запрошує всіх сусідів.

— Українсько-руський театр. За почином посла д-ра Евг. Олесницького утворив ся у Львові комітет, що має зайнятись введєнем в діло справи збудованя українско-русского театру у Львові. В склад сего комітету зістали запрошені: внескодавець др. Евг. Олесницький, дальше редактор Ів. Белей, член виділу краєвого М. Глиджук, проф. унів. М. Грушевский, проф. др. М. Коцюба, дир. «Дністра» др. Яр. Кулачковский, проф. політехніки архітект Ів. Левинський, адв. др. Кость Левицкий, дир. «Нар. Торговлі» архітект В. Нагірний, професори Ілярій і Петро Огоновскі, радник Ю. Січанський, о. Ол. Темницький, авск. суд. Осип Шухевич, адв. др. Микола Шухевич, проф. Волод. Шухевич, крилош о. Іван Чанельский і адвокат др. Стефан Федак. Комітет сей відбуде доси в присутности 16 а повисших членів (2 не було під той час у Львові) два засіданя, іменно 15. і 22. с. м., на яких прийняв до відомости: 1) заходи, які в повисшем напрямі поробив др. Евг. Олесницький; 2) одобрил проєкт его що до покритя коштів виготовленя планів, призбираня потрібних фондів; 3) уконституував ся в той спосіб, що вибрав: головою Комітету члена виділу краєвого Мих. Глиджук, а его заступниками д-ра Евг. Олесницького і проф. Вол. Шухевича, референтами правими адвокатів д-ра К. Левицкого і д-ра Мик. Шухевича, касиєрами проф. П. Огоновского і о. Темницького, а секретарями проф. д-ра Мих. Коцюбу і Ос. Шухевича, 4) поручив референтам правним предложити найдальше до двох неділей проєкт заснованя відповідної фундації, а вкінці 5) постановив кооптувати на слідуємім засіданю до сего Комітету ще значнійше число людей, яких вибір і предложєне поручєно двом членам Комітету; надто зобовязали ся всі присутні зложити щонайменше по 100 К, на повисшу ціль, і то найдальше до кінця червня с. р. — Всі датки на будову укр.-русского театру буде ся від тепер складати на книжочку (ч. 800) «Краєвого Союзу кредитового у Львові».

— Нову читальню «Просвіти» отворено дня 17. с. м. в Климківцях, збаражского повіта, заходом тамошного пароха о. Герасимовича і патріотів-селян.

Любезного „Галичанина” нові „Филологическія, этимологическія и орфографическія изобрѣтенія”.

(Дальше).

По крайній мѣрѣ можно присягнути, що ніякій селянин в Галичинѣ не говорить *бити-му* вмѣсто: буду бити. Та присягнути можна, але присягнуло би ся криво. Форми будущика ст. д. як: *косити-му, сьивати-му* вживані в укр. наречю дуже часто, в Галичині лише де-куди місцево стрічають ся в Брідщині; за те в гуцульскім говорі дуже часто каже ся: *му косити, му робити* і т. п. Тоті форми наші твердяки висьмівають, не знаючи, що і в старослов *подобне описанє fut. act.* находить ся: глаголати имать loquetur.

Не без того, щоби «Галичанин» не напав злобно також на вирази в літературних творах народовців, але тоті напади лише відслонюють его «незнанья жалкую вину». І так приміром по думці «Галичанина» має бути эле «поетовий». Тим часом приложник сей зовсім правильно утворений від сущника *поет* наростком-овз; подібно кажемо: домовий, лісовий, сьніговий, вербовий, лозовий і т. п. Що більше, приложник *поетовий* уживав ся вже давно, а в кождім разі довгі роки ще перед народженням «Галичанина» і то найлучшими малорускими писателями. І так читаєм у Шевченка:

„Жива

Душа поетова сьвятая,

Жива в сьвятых своїх речах —

І ми читая оживаем

І чуєм Бога в небесах.

Дуже хороший людский вираз *слѣдуючи* — слідком іти, за слідом поступати також єсть

предметом наружя галичанинських «специалістів», котрі не годні, не то що пізнати, але навіть відчутти краси і прецизії того слова.

невміручий, невмірущий єсть також словом людским, а в книжках уживавсь як синонім до *безсмертний, immortalis*. У людю має подекуди *вмірущий* трохи одмінне значєнє: той, що вмер, померший Коли на примір, як се виїмово лучає ся, лице труна не бліде, а з цвѣтом, як би за житя, то кажуть про покійника, що він «не на вмірущего». Приложники на *уций* (по формі се властиво *причасники* теперіш. ст. д.) в нашій бесіді доволі часті пр. *цѣлющий* (вода цѣлюща = цѣлебна), *побігущий* (хлопець побігущий), *минущий* (добро минуще), *послѣдущий* (товар послѣдущий), *літущий* (миш літуща, *vespertilio*), *сьвітущий* (птиця сьпівуча), аналогічно утворєне: *середущий* (сестра середуща) і пр.

кожонець — слово зовсім правильно утворєне а стрічанє часто в піснях галицко-русского людю.

Що подекуди в язиці літературнім стрівуть ся і слова новоутворєні, тому ніхто не подивує ся, а коли тоті слова добре що до річи, а під зглядом ґраматичним правильно утворєні, то они становлять цінний прибуток словній язика. Наші твердяки привикли «літературувати» побудом, на дѣхватки, то і критичний осудок подають без належної розваги, от так собі після хвилєвої убачки. То-ж порікають форму *обожаний*, котра єсть причасником минувш. часу ст. страдноґо від *обожати*, глагола зовсім правильно утворєного від сущника *бог*. Тут галичанинські «филологи» оказали, що їм не звисний вираз в російскім уживаний: *обожать*. Так то язикослови «Галичанина» «корчать ізь себя великихъ знатокѣвъ литературнаго общерусскаго языка», тимчасом в їх язикознаню

Там сьвітють лиш діра одна
Незнанья жалкая вина!

До слів твердяками, а іменно «Галичанином» заєдно руганих належить слово *наський*; того слово майже ніколи не хибує в стихках, обругуючих язик народний. Однакож ругателі показують тут знов «незнанья жалкую вину». Бо той вираз стрічає ся не лише в устах людю на Україні, рідше також в Галичині та на Русі угорскій (в Марамороші). — але находить ся також і в старосл *нальскъ*. У нас окрім *наський* (змячченє тут неправильне; коли пишємо і говоримо: руский — то можна аналогічно писати і *наский*; повстало оно властиво в *нашьскій* т. е. *нашь+ьскъ*) є ще у людю вираз *нашимський* = *nostras*. Висьміване тих заїменників зовсім безтолкове, а так виглядає, як би хто в латинськім лише допуслав вираз *noster*, а порікав вираз *nostras*.

Подібно пустий насьміх із слів *винагид, винахідник*, котрі *короткі* а зовсім не гірші від російских, також штучно утворєних термінів: *из-об-рѣ-те-ні-є, из-об-рѣ-та-тель*.

Російске *госпожа Дудыкевичева* навіть для «Галичанина» підовге, тож скорочує тут «славянскимъ образомъ» на «госпожа Дудыкевич» (= Frau Dudykiewicz).

Новійшими часами «Галичанин», щоби уникнути ненавистного «польского» слова *пан*, місто давнійше ним самим уживаного «палата пановъ» пише вже «палата господъ». Та що-ж коли для Малорусів в тім вираженю нова трудність, бо в малорускім *господа* значить *Einkehrhaus... Incidit in Scyllam, qui vult vitare Charybdim...*

Оно справди сьмішно, як «Галичанин» деклямує про «славянское братолюбіє» рад би відгородити ся хиньским муром, від всего, що по его думці, польске, як приміром від згадано-

— **Мадяризм а Славяни.** В славянськiм клубi в Кракові посвячено суботнiшне засiданє теми: Мадяризм i Славяни на Угорщинi. Мiж иншими забрав голос проф. Богдан Ленкий i представив невідраднi вiдносини угорських Русинiв, знищених морально i матерiально жидами, протегованими угорським правительством.

— **Будованє Польщi на Руси.** На день 7. червня оголосили Поляки велике вiче в Бережанах, з промовами, рефератами, хататнею i т. п. Вiд давна вже веде ся в цiлій Бережанщинi пале-на агiтация мiж мужиками, аби як найбільше звербувати їх на «народове сьвєнто».

— **Безробітє в Перемишлi.** Звiдтам доносять: Вчєра рано зiбрало ся перед староством кiлька сот робiтників без зарплати i вислала депутацію до старости. Старший комiсар староства порадив робiтникам звернути ся з прошенєм о занятє до посадишкi мiста. Робiтники потягнули товпою до посадишкi, але не заєтали єго дома, а наслiдком сєго почали ся бурити, так що мусiла вмишати ся полiция i жандармерия i розiгнала товпу. Ситуация стає з кождою хвилиною грішнiшою i дуже легко може прийти до робiтничих розрухiв. В тiй цiлi сконсигновано вже двi компанii 58. п. п. Поки-що в мiстi спокiйно.

— **Испит зрiлостi** в приватнiй гiмназiї в Хировi вiдбув ся в днях вiд 1. до 22. с. м. Испит здали 21 абiтурiєнтiв, 4 одержали поправку, а одного репробовано на рік.

— **Прогулька до Данii.** Ученики третого курсу рiльничої академii в Дублянах пiд проводом двох профєсорiв вiшхали вчєра на 10 днiв до Данii в наукових цiлях.

— **На ювiлей Жовкви** приїхало, як показує ся, також немало злодiїв. Отсє Kuyser iw. доносить, що п. Евг Глушкевичови, академикови зi Львова, на ювiлею витягнув хтось з кишєнi годинник з ланцущком.

— **Австро-угорський нафтовий картель.** Шість нафтових фiрм в Галичинi, якi мають в своїх руках 1/6 цiлої продукцii нафти галицкoї, завязали товариство «Petrolea» з головним оєдком у Львовi i з фiлiями у Вiднi i Пештi. Закладовий капiтал Тов-а буде виносити спершу 1 мiльон корон в акциях по 500 К Се Товариство є звязком австро-угорського нафтового картєлю.

— **200-лiтній ювiлей Петербурга.** Мiска рада в Кракові ухвалила вчєра на доврочнiм засiданю по довiшiй дискусii оставити без вiдповiди запитаннє на ювiлей 200-лiтнього єствования Петербурга i не висилати депутацii.

— **Пожертiй тиграми.** В сiх днях наспiла з Индii вiсть про страшну смерть мiсiонаря кс. Косми в мiсцi Беттiя в пiвнiчнiй Индii. Кс. Косма був родом з Каринтiї, мав 39 лiт i перебував вже десятий рік на мiсцi. Одного дня вiбрав ся вiн був з двигарями в гори, де мав разом з другим мiсiонарем, котрий був вже в горах, приготувати лiтнє помешканє для мiсiонарiв. Милосердячись над двигарями, казав їм часто спочивати, а сам iшов наперед. Около полу-

дня коли спека стала найбільша, лишив вiн так само двигарiв, а сам з набитою ручницею пустив ся вузенькою стежкою через якусь дєбру. Аж ось вискочив з гуцанини тигр i вхопив єго зубами за шию та повалив на землю. Вiн не мав вже сили стрiляти, бо рiвночасно прискочили до него й молодєнькi тигри i стали єго заїдати. В кiлька годин опiсля прийшли на то саме мiсце i двигарi та здивували немало, коли нашли єго капєлюх. Они стали шукати за ним i нашли один черевик а трохi далше i ручницю, але тiла не було. Зараз побiгли до хати на гори, де був другий мiсiонар i ще бiльше людий, а вiдтак силно взялись шукати нещасливого. По довiшiм часi нашли єго кости майже зовсiм обгризєні з тiла, та лиш руки були зовсiм непарушенi i по голови можна ще було нещасливого трохi пiзнати. Англіїцi зробили опiсля облаву на тигрiв i вистрiляли їх.

— **Перегони самоїздiв** вiдбули ся в остатних днях мєж Парижом а Мадритом. Нєма таких перегонiв самоїздiв, аби на них хто не скрутив голови. Послiднi перегони покiнчили ся також кроваво. Коло мiсцевости Лiбан вдарив самоїзд Льорєннi-Парова об дерево i розторочив ся, причiм згинув машинiст, а єго помічник тяжко потовк ся. Коло Поатiя зiхав самоїзд Рєнольда до глибокого рову i Рєнольд тяжко поранив ся. В Анжулем зiхав якийсь самоїзд в товпу публiки, причiм згинуло з товпи двох людий, а оба моторовi поранили ся. Француске правительство має на будучє заборонити перегони на самоїздах.

— **Сьвiтова вистава в Ст. Люї.** Дня 1. мая 1904. року мають отворити сьвiтлову виставу в Ст. Люї в Сполучєних Державах пiвн. Америки. Такої вистави ще сьвiт не бачив. Найбiльша доси вистава була в Чикаго, а ст-люїзка вистава буде в двє бiльша чим чикагiвска. Она буде займати 485 гектарiв простору. Самi виставовi будинки покрийть 80 га. З одинацяти головних павильонiв кождий займе перєсiчно 40.000 м². Всi павильони в вiмкюю двох будуть деревлянi, будованi в старогрєцкiм стилу. Головною окрасою i особливостю вистави буде величєзний будинок в вiдi кулi, званий «глобом мирової епохи». Сей будинок буде високий на 200 метрiв. При нiм буде стояти звiздарня, в якiй на долини будуть мiстити ся гостинницi, каварнi, театр i мєнажерия. Довкола «глобу мира» стане прибудована широка галєрия, на якiй будуть вiдбувати ся перегони кiньскi i циклiстiв. На виставi буде величєзний водопад, з висоти 90 метрiв, в якiм буде перєпливати 400 м³ води в однiй секундi. В часi вистави вiдбудуть ся також перегони балонiв з нагородою 100.000 доларiв.

— **Кацалський „Народний Совет“** зiбрав ся онiдi у Львовi на раду, в якiй — як доносять «Галичанiн» — вiдбув участь 26 делегатiв i кiльких львiвських кацалiв. Предметом нарад були отєї справи: сучаснє полiтичнє положєнє в «Галицкoї Русi» i єї вiдносини до правительства i до польських та українських партiї, хлiборобський

страйк, організація «русско народной» партiї в повітах, вихованє «галицко-русскої» молоджи в бурсах i взагалi, та еміграція сєлян. Про ухвали, якi запали на нарадi, «Галичанiн» мовчить.

— **Природний лiк.** У вiдєнськiм товариствi лiкарiв говорив дня 16. с. м. др. Перч з Марбурга о тiм, як можна пчолами гостець i ревматизм лiчити. Вiн казав, що ужалєнє пчоло було вiд давна народним лiком вiд ревматизму, але наукова медицина ще тим лiком доси не займала ся. Референт випробовав ужалєнє пчiл якo лiку в звiщи 500 случаях з добрим успiхом i уважає сє за дуже добрий лiк вiд правдивого ревматизму. Коли пчола укуєть здорового чоловіка, то набiгає мiхур, а тiло довкола него опухає; до того може прийти ще й бiль голови та омлiвє. Колиж когось пчоло часто жальєть, то тiло привикає поволi до їдi i тодi по ужалєню, що правда набiгає мiхур, але опухнєня нєма: чоловік тодi стає ся жє витрєвалим на отрую. Коли жє пчола ужальєть когось, що занєдужав на ревматизм сьставiв, то тiло не пухнє, хиба аж по кiльких ужалєнєях; при тiм устає бiль в недужiм сьставi, котрий був кiлька разiв раз-по-раз ужалєний. Отжє на тiм досьвiдi основує др. Перч сьвоє лiчєнє. Вiн жальєть недужих пчолами, зразу кiлькама а вiдтак що-раз бiльшим числом i многими чи то в руку чи в ногу недалеко того мiсця, де є недужий сьстав. За одним заходом жальєть вiн до 70 жалами пчiл. Одну жєнщину ужальєло через цiлий час лiчєнє аж 6592 пчiл. Таке лiчєнє треба кiлька разiв повтаряти, аж тiло привикнє до отруї; тодi будє оно забезпечєнє i вiд сьставового ревматизму.

— **Чи вийшло їм на здоровлє?** З Праги доносять про таку нєбувалу подiю: В громадi Айле показав ся скажєний пєс i покусав кiлька псiв. Пса убили i закопали в лiсi, а начальник громадi зробив о тiм зараз донєсєнє до староства. Староство вислало до тої громадi лiкаря пiвiтового, а вiн пiшов на мiсце, де пєс був закопаний i хотiв зробити обдукцию, щоби переконатися, чи пєс був дійсно скажєний. Коли прийшли на мiсце, пса вже хтось викопав. Слiди показали, що недалеко вiдтам ночували цигани. Они, видко, пiдглянули, що хтось закопував пса в лiсi, пiдкопали єго, спекли i зiли, бо на їх кочовиску знайдєно всi пообгризєні кости з упечєного скажєного пса. Чи циганам вийшло то на здоровлє, чи они також показали ся — не знати. Здає ся, що они вже перед тим покалили ся, коли ще вiдкопували та пєкли стерво.

— **Марс** є четвертою з черги планетою вiд сонця, а першою з т. зв. горiшню планетою, с. є такою, що кружить поза землею. Вiддалєнє Марса вiд сонця вноєить около 105 мiльонiв кiльом. або 14 мiл. миль. Найменше вiддалєнє Марса вiд нашої землi вноєить 7 мiл. миль, а найбільше 60 мiл. миль, а iменно тодi, коли Марс находить ся по однiй сторонi сонця, а земля по другiй сторонi на найдалiшiй вiдєонiшнiй точцi своєї дороги. Час обороту Марса докола сонця трєває 587 днiв i тiлько днiв має там одна рік. Крiм руху докола сонця Марс крутить ся ще докола своєї осi в протягу 24 годин 37 мiн. 23 сек. З огляду на величину є Марс менший вiд землi, а бiльший чим Меркур. Промiр єго є 1.88 разiв менший вiд промiра землi, i вноєить 6.800 кiлм., а обєм Марса має лишє 1/20 обєм землi. Коли Марс находить ся найблизше землi, то сьвiтить як звiзда першої величини i що-до ясности уступає лишє однiй Венєрi. На нєбозводi пiзнати єго по червоним блєску, звiдси вьзда ся єго назва Марса, бога вiйни. Чи на Марсi є воздух, сєго звiздари не рiшили. Кружок сєї планєти в далєковiдi є чистий i без хмар. За єствованєм атмосфєри на Марсi промiвляють однак явища, якi замiчєво на обох бiгунах сєї планєти. Є сє бiлi площi, котрi на перємiну зменшають ся i ростуть пiсля того, котрий бiгун Марса звернений до сонця. Сi бiлi площi мають бути снiгом. Крiм того на Марсi видно темнi смуги досьть правильно розмiщенi, в яких звiздари добачують канали; а в каналах має бути вода. Звiдси можна й догадувати ся, що на Марсi повинна бути i атмосфєра. Один звiздар добачив був раз на краю Марса темнє мiсце, котрє мало бути хмарою; але сє все лишє здогади.

— **Дрiбнi вiсти.** Краєвий суд карний видав мiському архiвови у Львовi останки оружя, сконфiскованого в лiтах 1846 до 1858. — На краківськiм унiверситєтi габiлiтував ся ко. др. Йосиф Крамарчик. — Посiлєть Гряди коло Львова набув Мєчислав гр. Пiвiньский вiд п. Фєликса Созаньского за 270 000 К. — Почтовий уряд перєнесєно з Крушєльницi до Пiдгородцє (коло Схiдницi). — Мiска рада в Кошицiнцях надала почєтнє горожаньство п. Марк. Пiлєцкому, судовому радникови, перєнесєному до Бережан.

— **Гумористичний кутик.**

Автєнтичнє. «Кь исторiї чєско-русскої взаимности». (Галичанiн ч. 106).

«Должанку, село в тернопiльськiм повiтi, уратовано з кiгтiв схiдно-галицкoго радикалiзму, бо громада приступила добровiльно до будови польської каплицi». (Przedświt ч. 118).

го слова *пан*, котрє впрочiм уживає ся не лиш у Полякiв, але також у Чєхiв, Словакiв i горiшних Сорабiв; з другої знов сторони живає «славянським образом» з залюбованєм таких слiв як: лозунг (нiм. Losung), траур (нiм. Trauer), плакє (нiм. Schlacke) карандаш (турєцкє: караташ).. Видко, що славянськє братолюбє «Галичанiн-а» на хитких почиває основа ...

В новiшних часах також подвиги в «єтимологическої» правописи усилювались у «Галичанiн-а». Всє. Читатєлям певно звiсно, як то давнiше ще «Галичанiн» притиснений до стiни или «прижатий кь стiнi» викручував ся, що то вiн пише Луцькь, Дудькевичь, Петрькь, Яццишинь... «слiдуя метрику». I тепєр «Галичанiн» пише упрямо Луцькь, Федькь, Петрькь... а то по єго твердженю пiсля «ведущихъ метрику», хоть знов стрiчаємо в тiм жє «Галичанiн-i»: посол *Гурик* (отож правильно по єтимологii, сим разом без огляду на вєдущих метрику...). Тепєр дуже часто в «Галичанiн-i» подибати можна Иванишовь, форму *фонетичну*, мiсто «Иванишевь», а найновiше Гладьшовскiй мiсто Гладьшевскiй. Оно то дійсно, аж моторошно стане, коли подумашь, що люде проголошуючi ся *поборниками науки єтимологiчної* пишуть: Луцькь, Дудькевичь, Иванишовь, Гладьшовскiй так мовби полуграмотнi мужики в Росiї... Та хоть як заставляє ся «Галичанiн» «єтимологическимъ преуспiяниємъ вєдущихъ метрику», так таки нiлько признає «заслуги» твердых «ведущихъ метрику», котрi всюди хотiли ввєсти по сьвоєму «єтимологическiя начала», а навiть i в вiговорi польських слiв зазначували свою єтимологiчну ерудицию вимавляючи дуже вчєно: *por-żadek, R-żym, bur-ża na por-żu, taler-że, kor-żeń, uder-życ, i т. п.* Такий то твердозакальний, «ведущий метрику» все, перємiнював «єтимологическi» рускi назвица

i так: *Перєволюцкiй* змiняв на Przewołocki, *Наворотекский* на Nawrocki, *Мєдведский* на Niedźwiedzki. *Сьвятцкiй* на Świecicki i т. п. «iбо такъ должно писати ся єтимологическi или граматическi по *лацѣнѣ*». Тож «Галичанiн» вiдкручує тепєр по части того, що закрутили твердозакальничи «ведущiи метрику» всупєрєч давнiшим своiм заповнєням, що правда, даним в крайнiм притисненю... Тепєр вам пише, так як слiд *Мєдведский* мiсто: Недзвецкiй. Та з «Мєдведским» оно пiшло гладко i благополучно: гарнєнько i щасливо трафiло ся форму єтимологiчну. Але не так легко прийшло упорати ся з назвицєм: Сьвятцкiй. Твердi єтимологiи мiрковали так: *świecic* сьвятити, та «соображая» такi форми як: людскiй, городскiй, сєбѣдскiй, сьвѣтскiй... шкварнули собi таке єтимологiчнє нi-сє-нi-то, такий чудогляд кривописний: *Сьвятцкiй*!... Як каже Українєць: втяв до гапликiв, аж пальцi знати! а може бути, що тут втяв разом з пальцями... Сей спосiб писаня, як i многi другi вашими твердыками практикованi доказують доволi, що можна дуже «рьяно» писати *ы, ъ i ъ*, а такої о єтимологiї не має найменшого понятя. Оттак пановє, чи там пак господа твердяки! хоть ви всi на купу «*ни имѣте одѣяннi єтимологическi*», так дам вам *пирѣ єтимологическi*; зроблю то єдино лишє з любви для вас, «iбо вамъ господинове, естли такъ далѣ пойдєть, угроживаєть ичєзновєнiє всячєскої єтимологiи а дажє всячєскої грамматики». Васъ дѣла, граматийскаго назиданя ради начьну «трудную повѣсть» обѣ єтимологiи чєстнаго назвица *Сьвятцкiй*. Ото-ж внемлите!

(Конецъ будє).

Наука, штука, література.

— Наші звуки, збірник творів хоральних, аладив Ярослав Вінцовський. Липськ. Печатня нот. Ф. М. Гайдля. Стор. 9, вел. 8°. — В сім збірнику, яким наше симпатичне тов-о „Сокол“ почало окреме видавництво нотного сьбіву, містять ся отсі композиції: *Я. Ярославенка* „Поклик Соколів“ і „Марш Соколів“, *М. Ковка* „Мій край, мій рай“, *М. Вербицького* „Згадка“ і *С. Людкевича* „Закувала зазуленька“.

Перший випуск „Наших звуків“ представляє ся дуже гарно що-до зверхної форми, папір веліновий, друк чистий і без ошибок. Ціна випуска всего 40 сот. Тому можна надіяти ся, що перший випуск небавом розійде ся, тимбільше, що вклад роблено розмірно невеликий.

Телеграми.

Відень, 26. мая. На нижнім засіданню палати послів перший забрав голос пос. Бянкін (з клубу словінсько-хорвацького) і вказав на те, що депутати Хорватів з Дальмації не уділено авдвенції у цїсаря на предложенє д-ра Кербера. Описля бесїдних в острих словах напав на президента міністрів. Др. Кербер у відповіді, перериваній окликамі хорвацьких і словінських послів, заявив, що вісти про розрухи в Хорвації пересадні, бо доси погибли там лише дві особи. Що-до відмови авдвенції у цїсаря, заявив др. Кербер, що се стало ся задля правно-державних причин. Вкінці др. Кербер вказав на пожалування гідні демонстрації в Люблянї і заявив, що закон і власти є ще на стілько сильні, аби не допустити другий раз до таких демонстрацій.

Описля промовляв пос. Вольф для умотивованя свого наглядного висєвля в справі регуляції Лаби.

Загреб, 26. мая. Вчера вечером відбули ся тут збори міщан, на яких ухвалено вислати громадну депутацию до цїсаря в справі помилування увязнених.

Царгород, 26. мая. В монастирськїм віляєтї коло місцевої Смердез прийшло до кровавої бійки між турецьким війском а болгарскою ватагою, в якій вирізано цілу ватагу.

Colosseum

Пасаж Германів при ул. Сонїшній.

Артистичну управу переяв п. Ернест Торн.

Щоденно о 8. год. вечером величає представленє. В неділю і сьвята два представлення.

Програма від 16. до 31 мая.

Сензацийні новости, ще ніколи не бачені.

- 1) Увертура 2) **Емма Вельтроска**, сьбівачка лірична.
- 3) **Salva & Manza**, корифей еквілібристики.
- 4) **La bella Fiori**, акробатична тансерка.
- 5) **The 4 Basford's**, комічна сцена музикальна.
- 6) **Йосиф Зейдовський**, б. артист театрів варшавських в своїм репертуарї (5 зміслів, сцена фізіологічна).
- 7) **Starley Brothers**, славні акробати колеса, удекорованї ордером золотого льва череа шаха перського.
- 8) **Орхестра**.
- 9) **William Latouré**, вародистичні фрагменти оперові.
- 10) **Bonin Frank** зі своїм псом. (Пес читає, рахує і грає в карти).
- 11) **Modjesko?** креольска Патті.
- 12) **Willini le masque**, король презентів.
- 13) **Американський бюскоп**. Нова серия живих фотографій.
- 14) **Марш** — Орхестра 80. п. п. — Мимо величезних коштів ціни місць низькі. Білети можна набувати в бюрі дневників Пльона, ул. Кароля Людвика ч. 9.

Читайте!

Читайте!

Повне виданє Творів **ТАРАСА ШЕВЧЕНКА** коштує лише 2 корони!

Товариство „Просьвіти“ бажачучи, щоби в кожній руській хатї находили ся Твори Тараса Шевченка, видано сими днями найдешевший збірник сих творів п. з. „**ПОЕЗИИ Т. ШЕВЧЕНКА**“. Книжка, оправлена в полотно з золоченими витискамі, може бути найгарнійшою окрасою руських хат. Папір веліновий, формат на взір європейських клясиків, сторін 698.

При замовленю 10 прим. даємо 10% опушту. Висилає ся тільки за надісланем 2 кор. 30 сот. на адресу: **КАНЦЕЛЯРИЯ „ПРОСЬВІТИ“** у **Львові** (Ринок ч. 10.).

Найновийший твір
Л. ЛОПАТИНСЬКОГО
„ПАРАЦЯ“

комедия в 3 актах зі сьбівами
(з побуту літників)

відзначає ся невичерпаним йовіальним гумором і жвавим діалогом. Ся комедия збогачує знатно галерию типів у наших народних штуках так з кругів селян, як і міщухів. Сьмішність ситуацій і характерів розміщена рівномірно між мужиків і панів, і тому ся комедия надає ся надзвичайно до вистав по читальнях, бо селянин не буде тут бачив себе як звичайно в комедії уособлєним недотепою, але противно має нагоду посьміяти ся трохи і з містових літників. Попри те все сїй твір носить на собі знамя етичної і патріотичної сьвідомости.

Ціна 2 кор.

Набути можна у накладчика **С. Горука** у Львові, пл. Домбровського ч. 1, і в книгарнях.

„Тревоги автора і видавника“
(гумористична подїя з натури)

О. Я. Кониського

можна набувати в Адміністрації „Руслана“ та в обох руських книгарнях у Львові.

Ціна примірника на веліновім папері вносьєтє всего 30 сот. (з поштовою пересилкою 35 сот.).

„Напівник церковний“

виданий бл. п. Ігнатієм Полотнюком в Перемишлі, можна набувати у тогож жени під адресою: **Катерина Полотнюк**, вдова по півци катедральнім в Станиславові, ул. Собіського ч. 50.

Ціна брошуров. прим. 4 К.

Оправного в пів-полотно 4 К 50 с.

Оправного в полотно 5 К.

Пересилка почтова 60 сот.

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР“

ЛЬВІВ
РИНОК Ч. 10.

ДІМ
„ПРОСЬВІТИ“

одинокє руске товариство асекураційне, заснованє в 1892. р.

обезпечає будинки, движимости, збіжє і пашу против шкід огневих, побирає умірковану оплату премій, а чистий зиск т. є надвишку з оплат розділяє межі членів яко звороти; в послїдних трєх літах вносьєтє зворот 8%.

ДНІСТЕР

виплачує шкоди дуже скоро а оцінку шкід переводить разом з делегатом і місцевими членами. За 10 літ виплатив 6.064 відшкодовань в сумі 3,187.258 К.

ДНІСТРА

полїси приймають при позичках Банк краввий і каси ощадности.

ДНІСТЕР

посередничать при обезпечєнях на житє в краківськїм Товаристві, відступає часть провізії в таких обезпечєнь на рускі добродїїні цілї; длятого на житє треба обезпечати ся тільки череа „Дністер“.

ДНІСТРА

фонди вносьєтє з кінцем 1902. р. 838.364 К і всі уміщені в цїнних паперах пупілярних.

ДНІСТЕР

уділяє агєнції селянам особливо там, де еще не роблять дотеперішні агєнти.

ДНІСТРА

агєнти заробили вже 432 тисячів корон провізії.

За певну і добру льокацию поручаємо

- 4 1/2% листи гіпотечні
- 4% листи гіпотечні коронові
- 5% листи гіпотечні преміовані
- 4% листи товариства кредитового земского
- 4 1/2% листи Банку краєвого
- 5% облігації Банку краєвого
- 4% позичку красву
- 4% облігації пропінацийні і всїлякі репти державні

Тї папери продаємо і купуємо по найточнійшїм курсї деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

— Краєва Рада шкільна апробувала слїдуючі виданя Руского Тов-а педагогічного на нагороди пильности і до бібліотек шкїл народних:

	(брошуров.)	(оправл.)
Оповіданя для дітїй	40 сот.	54 сот.
Оповіданя Катренка	40 "	54 "
Оповіданя Коцюбинського	40 "	54 "
Переклади Кримського	40 "	54 "
Дитячі оповіданя, Мамин Сибіряка	30 "	54 "
Байки Пушкіна	30 "	"
Оповіданє Марка Вовчка ч. I.	30 "	44 "
Марта Борєцка	40 "	60 "
На прїчках	30 "	44 "
Народні думи, д-ра Пачовського	40 "	60 "
Казки, гр. А. Толстога	40 "	54 "
Поєми, О. Кониського	30 "	44 "
Покарана лож, комедійка	20 "	34 "
Малий сьбіванник	20 "	"
Серед цьвітїв, комедия в 2 діях	16 "	30 "
Лис Микїта, Гете-Франко	1 К	1 К 30 "
Перша китичка, Ярошинської	20 сот.	"
Друга китичка, Ярошинської	20 "	"
обі разом	"	54 сот.
Андерсен, Казки IV і V ч.	50 "	"
5 частїй разом опр.	"	2 К 90 "
Для шкїл видїлових апробовано:		
Дивні пригоди комаха, Сангвіна	48 сот.	75 сот
Інститутка, М. Вовчка	40 "	60 "
Шекспір в повістках	30 "	60 "

Зарваницю

поєму **Василя Щурата** можна з амовляти лише в Ставропільськїй книгарни у Львові, ул. Руска ч. 3. Ціна з поштовою оплатою 25 сот.